

POROČILO O DELU Slovenskega inštituta za revizijo za LETO 2017

UVODNE BESEDE

Po določbah drugega odstavka 10. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, 65/08, 31/09-1389 in 46/09-2281; odslej ZRev-2) obravnava letno poročilo Slovenskega inštituta za revizijo (odslej Inštitut) Državni zbor Republike Slovenije. Po 10. členu Statuta Slovenskega inštituta za revizijo (Uradni list RS, 14/09; odslej Statut Inštituta) Svet Inštituta sprejme letno poročilo, ki ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije. Poročilo o delu sta pred obravnavo na Svetu Inštituta obravnavala Revizijski svet Inštituta (odslej Revizijski svet) in Strokovni svet Inštituta (odslej Strokovni svet).

Inštitut je letos štiriindvajsetič izdelal letno poročilo, tokrat za leto 2017; na ta način poroča o izpolnjevanju z zakonom in statutom Inštituta predpisanih nalog. Na podlagi letnega poročila naj bi se javnost v najširšem pomenu besede seznanila z delom Inštituta, ga posredno ocenila ter se na ta način tudi seznanila s težavami, ki so jih pri svojem delu zaznali strokovnjaki, združeni v Inštitutu.

Poročilo o delu je sestavljeno iz podatkov in informacij o dejavnosti posameznih sekcij Inštituta. Podatke in informacije smo, razen v problemskih delih, predstavili brez komentarjev in razlag, saj želimo, da si mnenje o delovanju Inštituta ustvari vsakdo sam. V problemskem delu poročila pa so po mnenju Inštituta predstavljena nekatera najpomembnejša vprašanja in področja, na katera želi Inštitut posebej opozoriti bralce poročila in javnost. Namen poročila torej ni le poročati o opravljenem delu, ampak tudi predstaviti nekatere probleme, s katerimi se je Inštitut ukvarjal pri svojem delu, ter tudi opozoriti strokovno in drugo javnost na težave in vprašanja, s katerimi se bo Inštitut lahko srečeval v bližnji prihodnosti.

Poročilo o delu je sestavljeno na enak način kot za pretekla leta, tako da so podatki in informacije primerljivi.

1. PRAVNI STATUS INŠTITUTA

Na podlagi 11. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, 32/93 in 65/93) je Inštitut ustanovila Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Ustanovljen je bil 29. julija 1993 kot zavod in vpisan v sodni register pod številko registrskega vložka 1/24444/00 Ljubljana s sklepom srg 7748/93 dne 9. septembra 1993. Statut Inštituta, ki ga je na podlagi ZRev-2 sprejel Svet Inštituta, je objavljen v Uradnem listu RS, 14/09. Tudi po ZRev-2 Inštitut ohranja status pravne osebe zasebnega prava.

2. ORGANIZIRANOST INŠTITUTA

Organiziranost Inštituta se v letu 2017 ni spremenila. Na podlagi ZRev-2 in Statuta Inštituta je Inštitut organiziran na način, prikazan v organizacijski shemi:

3. PROGRAM DELA

Program dela za leto 2017 je po prejšnji obravnavi Strokovnega sveta in Revizijskega sveta sprejel Svet Inštituta. Z njim so bile začrtane temeljne naloge Inštituta v letu 2017. Poleg tistih, ki jih je moral opraviti po zakonu, Statutu Inštituta in programu dela, pa je opravil še nekatere druge, ki niso bile predvidene. Vsak dan opravlja tudi stalne naloge, povezane s svojim delovanjem.

4. SESTAVA POROČILA O DELU

Poročilo o delu je vsebinsko sestavljeno iz dveh delov, in sicer iz dela, ki obravnava področje revidiranja, za kar je po ZRev-2 odgovoren Revizijski svet, in iz dela, ki obravnava področja računovodenja, poslovnih financ, notranjega revidiranja, revidiranja informacijskih sistemov, davčnega svetovanja in ocenjevanja vrednosti, za kar je odgovoren Strokovni svet.

Poročilo o delu za leto 2017 je vsebinsko in oblikovno sestavljeno na enak način kot za pretekla leta, tako da so možne primerjave.

5. REVIDIRANJE

Po ZRev-2 in Statutu Inštituta je Revizijski svet najpomembnejši organ Inštituta, ki skrbi za strokovnost revizorjev in kakovost opravljanja revizijskih storitev ter ugled revizijske stroke v javnosti. Revizijski svet ima po ZRev-2 sedem članov, in sicer je direktor član po funkciji, štiri člani morajo imeti dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in jih imenujejo pooblašчени revizorji, dva člana, predstavnika zainteresirane javnosti, pa morata imeti ustrezna strokovna znanja in izkušnje s področja računovodstva in financ. V letu 2017 je mandat začel nov revizijski svet.

5.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je ena izmed temeljnih nalog Inštituta, obsega 214 ur in je razdeljeno na:

pravila revidiranja	8 ur
gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
delovno in socialno pravo	10 ur
stečajno pravo in postopke zaradi insolventnosti	6 ur
računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
računovodsko proučevanje	10 ur
Mednarodne računovodske standarde	20 ur

matematične in statistične metode	10 ur
poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb	20 ur
obvladovanje tveganj in notranje kontroliranje	16 ur
informacijske tehnologije in računalniške ureditve	12 ur
mednarodna pravila revidiranja in revizorjevo poročanje	28 ur
sestavljanje in revidiranje konsolidiranih računovodskih izkazov	12 ur
skupaj	214 ur

V letu 2017 zaradi premajhnega števila vpisanih kandidatov izobraževanje ni bilo izvedeno. Organizirana sta bila samo 2 redna izpitna roka za kandidate, vpisane v izobraževanje v preteklih letih, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski septembra ali oktobra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati zaključno delo o celoviti reviziji večje in sestavljene gospodarske družbe. V letu 2017 so zaključno delo uspešno zagovarjali 4 kandidati. 5 kandidatov je pridobilo potrdilo o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, 2 od njih sta zaključno delo zagovarjala v letu 2016.

5.2. Priznavanje tujih nazivov

V letu 2017 ni bilo nostrificirano nobeno potrdilo o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

5.3. Izdajanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja po ZRev-2 so: zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju revidiranja v zadnjih šestih letih pred oddajo vloge za izdajo dovoljenja (dve leti delovnih izkušenj lahko kandidat pridobi samo pri izvajanju posameznih postopkov revidiranja v času sklenjenega delovnega razmerja z revizijsko družbo), uspešno opravljen preizkus znanja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, dejstvo, da osebi v preteklosti ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, dejstvo, da oseba ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo oziroma je bila kazen že izbrisana, in dejstvo, da ima oseba visoko raven znanja slovenskega jezika. Oseba, ki izpolnjuje ustrezne pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2017 pridobilo 10 pooblaščenih revizorjev.

ZRev-2 določa, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja dve leti od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša vsakič za dve leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2017 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo 140 pooblaščenim revizorjem; 115 jih je zaprosilo za podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti.

5.4. Registra revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav ter pooblaščenih revizorjev in objavljane seznamov

Inštitut vodi v skladu z ZRev-2 register revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav ter register pooblaščenih revizorjev. Vodi ju računalniško in ju sproti dopolnjuje.

Register revizijskih družb in revizijskih subjektov tretjih držav

V register revizijskih družb z dovoljenjem za opravljanje storitev revidiranja je bilo na dan 31. decembra 2017 vpisanih 51 revizijskih družb. V letu 2017 so bile v register revizijskih družb na novo vpisane 3 revizijske družbe, 5 pa jih je bilo iz registra izbrisanih, vse na svojo zahtevo.

Register pooblaščenih revizorjev

V register oseb z dovoljenjem za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja je bilo na dan 31. decembra 2017 vpisanih 181 pooblaščenih revizorjev.

Register revizorjev – register oseb, ki so pridobile strokovne nazive

Po ZRev-2 vodi Inštitut register revizorjev, tj. register oseb, ki so pridobile strokovne nazive, ki jih podeljuje Inštitut. Na dan 31. decembra 2017 je bilo v register revizorjev vpisanih 317 revizorjev.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih revizorjev uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva revizor. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike zunanjih revizorjev in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil revidiranja, da se bo stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2017 je bilo na seznamu vpisanih šest aktivnih revizorjev.

Objavljanje seznama revizijskih družb

Statut Inštituta določa, da mora Inštitut vsako leto objaviti seznam revizijskih družb, vpisanih v register pri Inštitutu. V letu 2017 je Inštitut na domačih spletnih straneh objavil seznam revizijskih družb, vpisanih v register. Seznam revizijskih družb, vpisanih v register pri Inštitutu, so lahko dobili vsi, ki so se zanj zanimali.

5.5. Dopolnilno izobraževanje revizorjev in pooblaščenih revizorjev

ZRev-2 določa, da se veljavnost dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja podaljša vsakič za dve leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. Pravilnik o podaljšanju dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja določa, da morajo pooblašчени revizorji za podaljšanje dovoljenja v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, od tega najmanj polovico z izobraževanjem, ki ga Inštitut označi z oznako A, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, opredeljenimi v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

S področja revidiranja računovodskih izkazov smo v letu 2017 izvedli posvet o posebnostih pri sestavljanju in revidiranju letnega poročila za leto 2017.

5.6. 18. letna konferenca revizorjev

Inštitut je 7. in 8. septembra 2017 organiziral 18. letno konferenco revizorjev. Njeno delo je spremljalo 156 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane teme: kako finančno prestrukturiranje vpliva na notranjo vrednosti podjetja, pravno varstvo revidiranih subjektov in revizijskih družb ter revizorjev, aktualni problemi računovodenja in revidiranja, spremembe in predvidene spremembe MSRP-jev, četrta industrijska revolucija, revizijski izzivi v zvezi z Industrijo 4.0, ugotavljanje transfernih cen, revizorjeva odgovornost in postopki v zvezi z revidiranjem transfernih cen, kodeks upravljanja in revizorjeva odgovornost, nefinančno poročanje po ZGD-1, opredelitev poslovnih kombinacij po SRS-jih in MSRP-jih, obresti med povezanimi osebami kot prikrito izplačilo dobička in obvladovanje tveganj v gospodarski družbi.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

5.7. Nadzor nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji

Tako kot v preteklih letih je tudi leta 2017 Inštitut v skladu z ZRev-2 opravljal nadzor na podlagi potrjenega načrta nadzorov. Ker je bila situacija glede nadaljnje pristojnosti inštituta na področju nadzora negotova, saj ni bilo jasno, kdaj (če sploh) bo sprejet novi zakon o revidiranju, sta se Agencija in Inštitut dogovorila, da pripravita in potrdita polletni načrt nadzorov. Načrt za prvo polovico leta 2017 so pripravile strokovne službe Inštituta v sodelovanju s strokovnimi službami Agencije za javni nadzor nad revidiranjem (odslej Agencija), Revizijski svet pa ga je potrdil na 29. redni seji 15. decembra 2016, na katerega je Agencija dala soglasje številka 10.00-1/2017 z dne 24. januarja 2017. Opravljanje nadzorov v skladu s sprejetim načrtom je Inštitut začel januarja 2017. Načrt nadzorov za drugo polovico leta 2017 pa je Revizijski svet potrdil na 33. redni seji 11. maja 2017, Agencija pa je nanj dala soglasje številka 10.00-9/2017 z dne 4. julija 2017. Nadzori so bili opravljeni v decembru 2017, zadnji zapisnik pa izdan v januarju 2018.

Nadzor je tudi v letu 2017 potekal postopkovno in vsebinsko na podlagi določil ZRev-2. Inštitut ne izreka sankcij revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem, ker je za to po ZRev-2 pristojna Agencija, se je pa v strokovnih mnenjih, ki jih je Revizijski svet pripravil za Agencijo, nedvoumno opredeljeval o pomembnejših nepravilnostih, ki so bile ugotovljene v postopkih opravljanja nadzorov, in bi, če bi sankcije še vedno izrekal Inštitut, povzročile začetek postopka za izrek ukrepa opomina ali odvzema dovoljenja za opravljanje revidiranja. Sámó izvajanje nadzora v skladu z odobrenim načrtom je bilo poverjeno Inštitutu, Agencija pa je na podlagi dokumentacije, ki jo je skupaj s strokovnim mnenjem Revizijskega sveta prejela od Inštituta na podlagi 9. odstavka 32. člena¹ ZRev-2, odločala o morebitnih sankcijah, ki bi izvirale iz opravljenega nadzora. Agencija pa je v skladu z Uredbo EU 536/2014 neposredno pristojna za izvajanje nadzorov nad opravljenimi revizijami računovodskih izkazov subjektov javnega interesa, zato jih opravlja sama.

---

¹ Po opravljenem nadzoru Inštitut vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, skupaj z zapisnikom, pripombami k zapisniku in strokovnim mnenjem Revizijskega sveta Inštituta pošlje Agenciji.

5.7.1. Opravljanje pregledov poslovanja revizijskih družb ter pregledov opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev

Preglede poslovanja revizijskih družb opravlja Inštitut v prostorih teh družb v skladu z že omenjenima načrtoma. Načrt je pripravljen na podlagi 74. člena ZRev-2, po katerem je vsaka revizijska družba nadzirana najmanj vsakih šest let. Pri teh nadzorih je opravljen neposredni nadzor nad vsemi pooblaščenimi revizorji v revizijski družbi, tako da pri opravljanju nadzora s pregledom celotne revizijske dokumentacije, ki se nanaša na opravljeno revizijo računovodskih izkazov najmanj enega naročnika za eno od obračunskih obdobj, preteklih od zadnjega opravljenega nadzora, preveri kakovost dela vsakega posameznega pooblaščenega revizorja, ki je odgovoren za izdano poročilo o računovodskih izkazih.

Naročnikov, za katere je v postopku nadzora pregledana revizijska dokumentacija, zaradi morebitnega navzkrižja interesov nikoli ne izberejo sami izvajalci nadzora, temveč nekatere izmed njih predlaga že Agencija, dokončni izbor pa je v skladu s pooblastili Revizijskega sveta v pristojnosti direktorja Inštituta. Po izboru naročnikov so se izvajalci nadzora dolžni izreči o morebitni kršitvi pravil neodvisnosti, do katere bi lahko prišlo zaradi morebitnih povezav z izbranimi naročniki. Če obstaja pri posameznem izvajalcu nadzora nasprotje interesov v povezavi z določenim naročnikom, ta izvajalec ne opravlja nadzora s pregledom dokumentacije tega naročnika. Pri izboru naročnikov upošteva direktor Inštituta poleg dejstva, da morajo biti pregledani vsi pooblaščenih revizorji, praviloma še:

- pomembnost (velikost in organizacijsko obliko, uvrščenost vrednostnih papirjev naročnika na organizirani trg vrednostnih papirjev, javni interes) naročnikov revizijske družbe;
- enakomernost zajetja gospodarskih panog;
- enakomernost zajetja naročnikov po regijah;
- zaznana stopnja tveganja, povezano s kakovostjo opravljene revizije pri posameznem naročniku;
- spoštovanje etičnih načel (Kodeksa etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal IFAC, in slovenskega Kodeksa poklicne etike zunanjih revizorjev);
- izvajanje notranjega nadzora nad kakovostjo delovanja revizijske družbe v skladu z Mednarodnim standardom obvladovanja kakovosti 1 – *Obvladovanje kakovosti v podjetjih, ki opravljajo revizije in preiskave računovodskih informacij iz preteklosti ter druge posle dajanja zagotovil in sorodnih storitev*.

Vsak izvajalec nadzora mora za področje nadziranega delovanja revizijske družbe oziroma za pooblaščenega revizorja, ki ga je nadziral, sestaviti zapisnik, v katerem podrobno opiše nepravilnosti, ki jih je ugotovil v postopku opravljanja nadzora, ter jih po potrebi (po presoji izvajalca nadzora) podpreti s kopijami listin revizijske družbe, ki jih je pridobil pri opravljanju nadzora. Seznam listin, katerih kopije pridobi izvajalec nadzora pri opravljanju nadzora, je sestavni del dokumentacije nadzora.

Zapisniki vseh izvajalcev nadzora (tudi tistih, ki so nadzirali posamezne pooblaščenih revizorje) so sestavni del skupnega zapisnika o opravljenem nadzoru nad revizijsko družbo.

Skupni zapisnik o opravljenem nadzoru nad revizijsko družbo predloži Inštitut revizijski družbi, posamezne zapisnike pa tudi nadziranim pooblaščenim revizorjem najkasneje v 8 dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v 15-dnevem roku predložijo pisne pripombe. Zapisnike in pripombe nanje obravnava Revizijski svet. V povezavi z vsakim nadziranim subjektom ugotavlja, ali je na podlagi opravljenega pregleda mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki so bile ugotovljene pri nadzoru, in ki bi, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene, zahtevale ustrezno ukrepanje. O sumu morebitnih pomembnejših

nepravilnosti obvesti Inštitut Agencijo za vsak posamezni nadzirani subjekt v svojem strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut Agenciji vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, vključno z zapisnikom, pripombami k zapisniku in priporočili za izboljšanje poslovanja revizijskih družb oziroma kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih revizorjev.

5.7.2. Opravljeni pregledi poslovanja in opravljanja nalog v letu 2017

Podatki o nadzorih, ki jih je opravil Inštitut v letu 2017, so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Podatki o opravljenih nadzorih

	Stanje 31. 12. 2017	Opravljeni pregledi poslovanja	Delež nadziranih (v %)
Revizijske družbe	51	8	15,6
Število pooblaščenih revizorjev z dovoljenjem za delo	185	12	6,5
Ocenjeno število aktivnih pooblaščenih revizorjev*	109	12	11,0

* Aktivni pooblašчени revizorji so vsi pooblašчени revizorji, ki so redno ali pogodbeno zaposleni v revizijskih družbah in opravljajo revizije računovodskih izkazov ter druge posle dajanja zagotovil in sorodne storitve in so kot taki lahko subjekti nadzora. Ker se število aktivnih revizorjev ves čas spreminja, je ocenjeno.

5.7.3. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2017 je Inštitut pri pregledu posameznih revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil Agencijo. Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 prikazuje tabela 2.

Tabela 2: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2017

Subjekt nadzora	Leto 2017		
	Število opravljenih pregledov	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti	Delež primerov ugotovljenih nepravilnosti glede na opravljene preglede (v %)
Pooblašчени revizorji	12	1	8,3
Revizijske družbe	8	3	37,5

5.7.4. Primerjalni pregled nepravilnosti, ugotovljenih pri opravljanju nadzorov v času veljavnosti ZRev-2

Zaradi občutka o zaznani kakovosti dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev pri opravljanju nadzorov predstavljamo primerjalni pregled ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti v času veljavnosti ZRev-2.

Primerjalni pregled je razviden iz tabele 3.

Tabela 3: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v obdobju 2009–2017

Leto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Skupaj
Pooblašчени revizorji										
Strokovna mnenja Agenciji	9	7	11	9	3	8	5	1	1	54
Revizijske družbe										
Strokovna mnenja Agenciji	4	3	5	5	7	8	5	1	3	41

Pomembnejše nepravilnosti, ki jih je Inštitut ugotavljal pri pregledu revizijske dokumentacije leta 2017 in predstavljajo kršitev Mednarodnih standardov revidiranja (MSR), so bile pomanjkljiva revizijska dokumentacija za potrditev obstoja in višine dolgoročnih finančnih naložb v odvisno družbo ter opustitev presoje kršitve zakonodaje naročnika revizije na revidirane računovodske izkaze.

5.8. Ostala področja delovanja Revizijskega sveta

Revizijski svet je leta 2017 deloval v sestavi:

- Sonja Anadolli – predsednica,
- Anica Knavs (do vključno novembrske 36. seje),
- Barbara Kotar Palčič,
- Danica Kržišnik,
- dr. Marjan Odar,
- Janez Uranič,
- Silva Zapušek – podpredsednica,
- Anita Valjavec (od decembrske 1. seje dalje)

V Revizijskem svetu je bilo pet pooblaščenih revizorjev, vključno z direktorjem Inštituta, ki je član Revizijskega sveta po funkciji, in dva zunanja člana. Aktivni pooblašчени revizorji so bili v Revizijskem svetu zastopani manjšinsko (trije od sedmih članov), kar je predstavljalo dodatno varovalo pri odločanju o opravljenih nadzorih.

Revizijski svet je naloge, določene s programom dela, uresničeval na svojih rednih sejah. V letu 2017 je imel 8 rednih sej in 3 korespondenčne seje.

Na 18. letni konferenci revizorjev v Radencih so bile tudi volitve predstavnikov pooblaščenih revizorjev v revizijski svet. Pooblašчени revizorji so za naslednje mandatno obdobje ponovno

potrdili predstavnike, ki so jih zastopali v preteklem mandatu. Konstitutivna seja revizijskega sveta v novi sestavi je bila decembra 2017.

Zakonsko določene naloge, povezane z nadzorom nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji, je opravljal Revizijski svet na svojih sejah tako, da je:

- pregledoval zapisnike o pregledu poslovanja revizijskih družb in zapisnike o pregledu opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev ter pripombe nanje;
- na podlagi pregledanih zapisnikov in pripomb dajal revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem priporočila za odpravo nepravilnosti (v primeru hujših kršitev pravil revidiranja);
- v strokovnem mnenju opozoril Agencijo na pomembnejše nepravilnosti, ki so bile ugotovljene pri opravljanju nadzora.

Ne glede na svoje obsežno delo na področju nadzora pa je Revizijski svet tudi leta 2017 namenil precej časa drugim področjem, za katera je zadolžen po ZRev-2, in sicer:

- sprejel je prenovljeno Stališče 8 – Dodatni revizijski pregled glede izpolnjevanja pravil o upravljanju tveganj v bankah in hranilnicah ter ga uvrstil na drugo raven Hierarhije pravil revidiranja;
- v zvezi s problematiko prevajanja Mednarodnih standardov revidiranja in njihovo veljavnostjo v slovenskem pravnem redu je imel sestanek z Ministrstvom za finance in Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem;
- pripravil je program redne letne konference revizorjev v Radencih;
- seznanil se je z Razpisom izobraževanja za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja;
- oblikoval je strokovne razlage kot podlage dobre strokovne prakse, ki so bile objavljene v rubriki *Iz prakse za prakso* v reviji SIR*IUS, in sicer v povezavi:
  - s pregledom poslovnega poročila po 57. čl. ZGD-1,
  - pogodbo o revidiranju in prenosom posla na drugo revizijsko družbo,
  - prepovedjo opravljanja drugih storitev po ZRev-2,
  - z vsebino poslovske predstavitve v primeru revizorjeve prilagoditve mnenja,
  - z začetkom nastopa omejitev izvajanja nerevizijskih storitev subjektom javnega interesa,
  - ter z ugotavljanjem racionalnosti poslovanja po ZGJS-ju.

Tudi v letu 2017 je bil Revizijski svet vključen v spremljanje postopka sprejemanja predloga Zakona o revidiranju.

5.9. Proces implementacije evropske zakonodaje s področja revidiranja in sprejemanja novega zakona o revidiranju

Tudi v letu 2017 so potekale aktivnosti na področju sprejemanja predloga novega zakona o revidiranju. Vlada RS je predlog zakona ponovno uvrstila v obravnavo v novembru 2017, in sicer s to pomembno razliko, da je sedaj v obravnavo prišel predlog sprememb obstoječega zakona in ne več novi zakon, prav tako pa je bilo nekaj sprememb deležno področje ocenjevanja vrednosti.

Inštitut je predlagane spremembe proučil ter v dopisu Vladi posredoval sistemske pripombe k predlaganim spremembam tako za področje revidiranja kot tudi za področje ocenjevanja vrednosti. Med glavnimi pripombami Inštituta k noveli zakona so bile predvsem:

- da je predlog na Vladi le »preoblečen« osnutek novega zakona, ki ga je enkrat že umaknila z dnevnega reda;
- da novela uvaja toliko sprememb obstoječega zakona, da ni smiselno govoriti o noveli, temveč po vsebini o novem zakonu;
- da namen novele ni le implementacija evropske zakonodaje, temveč še uveljavitev mnogih drugih sprememb, ki jih zakonodaja EU-ja ne zahteva;
- da so spremembe na področju ocenjevanja vrednosti glede na osnutek novega zakona (prej ZRev-3) le »lepotne«, ne pa vsebinske narave; ter
- da novela ohranja odvzem vseh pristojnosti strokovni organizaciji na področju revidiranja.

Ne glede na pripombe Inštituta je bila novela zakona na Vladi potrjena ter posredovana v Državni zbor. Drugih aktivnosti na tem področju v letu 2017 ni bilo.

5.10. Prevod prenovljenih Mednarodnih standardov revidiranja, ki se nanašajo na revizorjevo poročanje

Opisane razmere pri sprejemanju sprememb zakona o revidiranju povzročajo, da ostaja obravnavana problematika s tega področja, predstavljena v letu 2016, še vedno aktualna. Zato sta se Agencija za javni nadzor nad revidiranjem in Inštitut dogovorila, da skupaj prevzameta prevod sprememb Mednarodnih standardov revidiranja.

O dogovoru je bil v oktobru 2017 obveščen IFAC, Inštitut pa je v novembru izdal tudi uradno zaprosilo za izdajo dovoljenja za prevajanje prenovljenih standardov. Prav tako je bila sklenjena pogodba med Agencijo in Inštitutom, ki predstavlja podlago za zagotovitev ustreznih finančnih sredstev in kadrov za izvedbo projekta.

V decembru 2017 je bila sklenjena tudi pogodba z IFAC-om, dokončanje projekta pa se predvideva v aprilu 2018.

6. STROKOVNA PODROČJA, POVEZANA Z REVIDIRANJEM

6.1. Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij

6.1.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja traja 161 ur in je razdeljeno na:

gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
poklicno etiko in poslovno komuniciranje	5 ur
računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
računovodenje za odločanje	22 ur
sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje	14 ur
upravljanje tveganj in notranje kontroliranje	10 ur
mednarodne računovodske standarde	20 ur
davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb	20 ur
posebnosti računovodenja v drugih organizacijah	16 ur

V enaindvajseto generacijo kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja se je vpisalo 6 kandidatov. Zaradi majhnega števila vpisanih kandidatov izobraževanja nismo izvedli v celoti. Izvedena so bila predavanja iz gospodarskega prava, prava družb in upravljanja podjetij, civilnega prava in gospodarskih pogodb, računovodenja in Slovenskih računovodskih standardov ter poklicne etike in poslovnega komuniciranja. Iz teh predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka iz vseh predmetov v okviru izobraževanj, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2017 je zaključno delo uspešno zagovarjal 1 kandidat.

6.1.2. Register preizkušenih računovodij

V letu 2017 sta 2 osebi pridobili strokovni naziv preizkušeni računovodja. Na dan 31. decembra 2017 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 271 preizkušenih računovodij.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih računovodij uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala v skladu s pravili stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2017 je bilo na seznamu vpisanih 30 aktivnih preizkušenih računovodij.

6.1.3. Register računovodij

Na dan 31. decembra 2017 je bilo v register računovodij vpisanih 79 računovodij. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na seznam aktivnih računovodij se na seznam aktivnih računovodij vpiše oseba, kateri je Inštitut izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala v skladu s pravili stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam aktivnih računovodij. Na dan 31. decembra 2017 so bili na tem seznamu vpisani 4 računovodje.

6.1.4. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih računovodij in računovodij

Preizkušeni računovodje in računovodje morajo za podaljšanje objave v seznamu aktivnih preizkušenih računovodij v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2017 smo na področju računovodstva izvedli:

- posvet o posebnostih pri sestavljanju in revidiranju letnega poročila za leto 2016;
- seminar Konsolidiranje računovodskih izkazov za 2016;
- 6 računovodskostandardnih davčnih delavnic:
  - Računovodenje opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin ter davčna vprašanja v tej zvezi (SRS 1, SRS 2, SRS 6 in SRS 13),
  - Računovodenje poslovnih terjatev, obveznosti, rezervacij in časovnih razmejitev ter davčna vprašanja v tej zvezi (7. točka okvira SRS, SRS 5, SRS 9, SRS 10 in SRS 11),
  - Računovodenje prihodkov in odhodkov ter stroškov in davčna vprašanja v tej zvezi (SRS 14, SRS 15, SRS 16, SRS 17, SRS 18),
  - Računovodenje zalog in davčna vprašanja v tej zvezi (SRS 4),
  - Računovodenje finančnih naložb in kapitala ter davčna vprašanja v tej zvezi (SRS 3 in SRS 8, ZGD-1),
  - Sestavljanje računovodskih izkazov in izdelava letnega poročila (Uvod v SRS, ZGD-1);
- seminar MSRP 15 in MSRP 16.

6.1.5. 20. letna konferenca računovodij

Inštitut je 18. in 19. maja 2017 organiziral jubilejno 20. letno konferenco računovodij. Teme konference so bile: novi SRS 2016 in druge aktualnosti računovodenja, prihodki po novem MSRP 15, najemi po novem MSRP 16, podjetje kot bistveni element poslovnih kombinacij (združitve) po SRS 2016 in MSRP 3, izzivi digitalizacije poslovanja – sektor države, izzivi digitalizacije poslovanja – e-računi, računovodenje v oblaku, vloga računovodja v obdobju digitalizacije – zasebni sektor, novosti v pavšalni obdavčitvi, poenotenju zavarovalnih osnov za prispevke in druge aktualnosti obdavčenja (EKO-davčna reforma), izpolnjevanje REK-obrazcev – kdaj, katere in kako, retroaktivna veljavnost popravkov računov in DDV, obligacijski pravni posli s poudarkom na posebnostih podjemnih pogodb, postopki prisilne izterjave davčnih dolgov, določanje in reševanje presežnih delavcev po ZDR-1 in izplačilo odpravnin, problematika dokazovanja pri odpuščanju zaradi nesposobnosti. V okviru konference je bila organizirana okrogla miza Predstavitev stanja na področju enotne poslovne točke in aktivnosti v zvezi s poenostavitvami poročanja poslovnih subjektov – napredek, na kateri so poleg preizkušenih računovodij sodelovali predstavniki AJPEs-a, Uprave za davke in Službe za boljšo zakonodajo. Podeljeni so bili tudi certifikati novim preizkušenim računovodjem. Na konferenci je bilo 115 udeležencev.

6.1.6. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih računovodij in računovodij

Odbor Sekcije preizkušenih računovodij in računovodij je v letu 2017 skupaj s Sekcijo preizkušenih davčnikov organiziral 4 strokovna srečanja, in sicer:

- Celovit pristop k pretvorbi elektronskih dokumentov v obliko za dolgoročno hrambo,
- Izbrane dileme pri obravnavi neopredmetenih sredstev,
- Obdavčitev oddaje sob prek portalov Booking oz. Airbnb,
- Računovodski kazalniki in kazalci v praksi,
- Računovodski in davčni vidiki odpisov in slabitev terjatev do povezanih oseb.

6.1.7. Novi Slovenski računovodski standardi

V letu 2017 so bile objavljene spremembe SRS 30 (2016).

6.1.8. Problemska področja računovodstva

Poudarek dela aktivnih preizkušenih računovodij in računovodij Slovenskega inštituta za revizijo mora biti na zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij predvsem notranjim, pa tudi zunanjim uporabnikom. Zaposleni v računovodskih poklicih smo postavljeni pred dejstvo, da je področje dela večine računovodij bistveno širše od zgolj knjigovodenja, pa tudi še ostalih sestavin računovodenja, tj. računovodskega predračunavanja, računovodskega analiziranja in računovodskega nadziranja. Nov in zahteven izziv bo najti svoj "prostor pod soncem" ob naraščajoči digitalizaciji in avtomatizaciji zajemanja podatkov za vodenje poslovnih knjig. Ob tem pa je treba izpostaviti tudi, da je zlasti računovodja v računovodskem servisu pogosto pooblaščen tudi za komuniciranje z različnimi institucijami in prevzemanje neračunovodskih opravil. Z vidika "administrativne" obremenitve ter tudi odgovornosti velja izpostaviti zlasti odgovornost za obveščanje in dajanje predlogov reakcij davčnih zavezancev, povezano z vročanjem dopisov Finančne uprave Republike Slovenije zavezancem (tako imenovano e-vročanje opominov, sklepov o izvršbi in drugih dopisov).

Še intenzivneje kot do zdaj se bodo dogajale tudi bistvene spremembe v načinu dela, čedalje manj bo ročnega vnašanja dokumentov. Razmah bo mogoče pričakovati, ko bodo poleg proračunskih uporabnikov tudi druge organizacije začele uvajati e-račune. To bo po eni strani povzročilo zmanjšanje potreb po enostavnejših zaposlitvah na področju računovodenja, na drugi strani pa se bo lahko izkazalo kot priložnost za tiste, ki bodo sodelovali pri razvoju programske opreme, na področju računovodskih notranjih kontrol in podobno.

Ugotavljamo tudi, da se povečuje razkorak med kakovostjo računovodenja, pri čemer ta ni povezana samo z razkorakom v kakovosti računovodenja srednjih in velikih družb v primerjavi z ostalimi organizacijami, pač pa izrazito na področju računovodenja ostalih organizacij. Menimo, da je del teh težav v dejstvu, da ni posebnih predpisov, kdo sme opravljati računovodske storitve, in da je panoga izjemno zasičena z obstoječimi ponudniki računovodskih storitev in stalnim dotokom novih. Glavno merilo pri izbiri je za marsikatero organizacijo samo cena.

Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij intenzivno razmišlja o svoji vlogi, možnostih za večjo promocijo poklica in vzbuditi zanimanja za izobraževanje za pridobitev naziva preizkušeni računovodja. Zato smo v letu 2017 na našo konferenco povabili študente računovodske smeri Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani in Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru. S temi povabili bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih in tako mladim omogočili, da iz prve roke spoznajo aktualno računovodsko problematiko pa tudi naše strokovnjake in druge udeležence konferenc.

Dejstvo pa je, da sekcija preizkušenih računovodij in računovodij sama ne more promovirati računovodske stroke in Inštituta, temveč so potrebni širša vizija in sodelovanje z ostalimi sekcijami Slovenskega inštituta za revizijo, pa tudi podpora mnogih drugih, ki se ukvarjajo z računovodenjem in računovodskimi izkazi. Še vedno namreč velja, da poklic računovodje ne more biti uveljavljen sam od sebe, ampak je v davčnem sistemu, kot je naš, vezan tudi na to, da Finančna uprava Republike Slovenije prepoznava izvajalce, ki svoje delo opravljajo redno, kakovostno in v rokih. To so lahko le usposobljeni sogovorniki z davčnim organom, kar naj bi jim dalo večjo veljavo kot drugim izvajalcem, ki niso dovolj strokovni. Podobno vlogo bi do neke mere lahko opravil AJ PES, če bi bil sposoben in bi imel pristojnosti vsaj do neke mere tudi vsebinsko preveriti računovodske izkaze. Šele ko bi državni organi na neki

način dali veljavo dobrim izvajalcem računovodskih storitev, bi bilo mogoče resneje razlikovati med dobrimi in slabimi ponudniki računovodskih storitev.

Menimo, da tako osnovno izobraževanje kot tudi zahteve po stalnem dodatnem izobraževanju za ohranjanje naziva aktivni preizkušeni računovodja oziroma aktivni računovodja imetnikom teh nazivov dajejo več kot dobro podlago za kakovostno delo. Izzivi pa nas čakajo na področju analize razlogov za upad števila aktivnih preizkušenih računovodij in računovodij² in izvedbe ukrepov, ki bi lahko to stanje popravili.

6.2. Sekcija preizkušenih davčnikov

6.2.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik traja 154 ur in je razdeljeno na:

gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
poklicno etiko in poslovno komuniciranje	5 ur
računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
upravljanje tveganj in notranje kontroliranje	10 ur
civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
mednarodne obdavčitve	16 ur
davčni postopek, davčne službe in davčno načrtovanje	18 ur
obračunavanje davka od dohodka pravnih oseb	12 ur
obračunavanje davka na dodano vrednost	16 ur
obračunavanje dohodnine, prispevkov, dajatev in drugih davkov	15 ur

V letu 2016 je bilo razpisano izobraževanje, ki se je začelo januarja 2017. V devetnajsto generacijo kandidatov za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik se je vpisalo 6 kandidatov, 1 kandidat se je kasneje iz izobraževanja izpisal. Zaradi majhnega števila vpisanih kandidatov izobraževanja nismo izvedli v celoti. Izvedena so bila predavanja iz gospodarskega prava, prava družb in upravljanja podjetij, civilnega prava in gospodarskih pogodb, računovodenja in Slovenskih računovodskih standardov ter poklicne etike in poslovnega komuniciranja. Iz teh predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka iz vseh predmetov v okviru izobraževanj, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2017 je zaključno delo zagovarjalo 6 kandidatov, 4 so bili pri tem uspešni.

6.2.2. Register preizkušenih davčnikov

V letu 2017 sta 2 osebi pridobili strokovni naziv preizkušeni davčnik.

Na dan 31. decembra 2017 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 138 preizkušenih davčnikov.

---

² Ker se izobraževanje za naziv računovodja že precej let ne izvaja več, tu ni novih imetnikov nazivov, tudi obstoječi pa so čedalje starejši, zato med njimi ni računati na povečanje števila aktivnih.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih davčnikov uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni davčnik. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega davčnika in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil davčnega proučevanja in svetovanja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2017 je bilo v tem seznamu vpisanih 23 preizkušenih davčnikov (na njihovo zahtevo).

6.2.3. Dopolnilno izobraževanje

Preizkušeni davčniki morajo za podaljšanje objave v seznamu aktivnih preizkušenih davčnikov v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2017 je Inštitut organiziral s področja davčnih tem seminarje:

- Poudarjena problematika DDPO za leto 2016,
- Pravni in davčni vidiki čezmejnega zaposlovanja in dela,
- Ukrepi BEPS-a. Večstranska OECD-jeva implementacija Direktive Sveta 2016/1164 o določitvi pravil proti praksam izogibanja davkom.

6.2.4. 17. davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo

17. davčna konferenca je bila organizirana 26. in 27. januarja 2017. Teme konference so bile: vnaprejšnji cenovni sporazumi APA na področju transfernih cen tudi v Sloveniji, sodna praksa na področju odhodkov, ki niso povezani z dejavnostjo in niso skladni z običajno poslovno prakso (29. člen ZDDPO-2), naknadna vplačila v kapital – pravna analiza in obdavčitev pri prodaji poslovnih deležev fizičnih oseb, izpostavljanje pomanjkljivosti pri vlaganju tožb zoper odločbe v davčnem postopku, postopki FURS-a na podlagi podatkov o prejetih tujih dohodkih pravnih in fizičnih oseb, korporacijska jamstva, pravna opredelitev ter problematika transfernih cen – primerjalnopravni vidik, izzivi razvoja davčne stroke v okviru Slovenskega inštituta za revizijo po sprejemu ZRev-3, pričakovani učinki »male davčne reforme« ter napoved davčne politike, zakaj je uvedba socialne kapice za konkurenčnost gospodarstva nujna, zakonske omejitve vlaganja pripomb k zapisniku FURS-a, nadzor FURS-a nad trošarinskimi izdelki po sprejemu novega Zakona o trošarinah, »opravljanje storitev za plačilo« po ZDDV-1, osebni davčni pregled (68.a člen ZDavP-2) v povezavi s poslovanjem z gotovino.

Podeljeni so bili certifikati novim preizkušenim davčnikom. Na konferenci je bilo 96 udeležencev.

6.2.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih davčnikov

Odbor Sekcije preizkušenih davčnikov je v letu 2017 skupaj s Sekcijo preizkušenih računovodij in računovodij organiziral tale strokovna srečanja:

- Celovit pristop k pretvorbi elektronskih dokumentov v obliko za dolgoročno hrambo,

- Izbrane dileme pri obravnavi neopredmetenih sredstev,
- Obdavčitev oddaje sob prek portalov Booking oz. Airbnb,
- Računovodski kazalniki in kazalci v praksi,
- Računovodski in davčni vidiki odpisov in slabitev terjatev do povezanih oseb.

6.2.6. Hierarhija pravil davčnega proučevanja in svetovanja preizkušenih davčnikov

Odbor Sekcije preizkušenih davčnikov v letu 2017 ni pripravil nobenega pravila stroke, ki bi bilo uvrščeno v Hierarhijo pravil davčnega proučevanja in svetovanja.

6.2.7. Problemska področja, povezana z obdavčenjem

V letu 2017 smo davčni sistem proučevali na sistemski ravni in v tej zvezi izdali kar nekaj strokovnih pojasnil, organizirali popoldanska strokovna srečanja in seminarje. Intenzivno smo sodelovali s strokovnjaki znotraj Inštituta za revizijo, s katerimi imamo preizkušeni davčniki presečno množico strokovnih izzivov. Izpostavljamo preizkušene računovodje, ocenjevalce, revizorje in ostale. Skupaj z njimi se preizkušeni davčniki pridružujemo pripombam, ki jih je Slovenski Inštitut za revizijo naslovil na predlagatelja novele zakona o revidiranju. Verjamemo, da bo stroka prevladala nad predlogi zakona, ki imajo lahko pomembne sistemske posledice, ne le na področju revidiranja, pač pa tudi na področju sistemskih podlag za vodenje poslovnih knjig, letno poročanje in obdavčenje gospodarstva, to je sistemske premoženjske in javnofinančne dejavnike države.

Preizkušeni davčniki, ki delujemo znotraj Slovenskega Inštituta za revizijo, na splošno ocenjujemo leto 2017 kot davčno »nezanimivo«, saj v davčnem sistemu ni bilo omembe vrednih sprememb.

Leto 2017 je že deseto leto po sprejemu zadnje resne davčne reforme v Republiki Sloveniji. Čeprav je bila ta sprejeta v času izrazite konjunktуре, vse od takrat resnih sistemskih sprememb v davčnem sistemu Slovenija ni zmogla, če odmislimo posege v »začasne« davčne stopnje na področju DDV-ja in DOH-a, ki so ostale trajne. Hkrati je postalo več kot očitno, da izrazit upad davka od dohodkov pravnih oseb z letom 2009, po tem, ko je bil ta davčni vir v letih 2007 in 2008 zelo izdaten, ni posledica niti nizke učinkovite davčne stopnje niti računovodskih standardov, ki izhodiščno določajo davčno osnovo za ta davek, pač pa so to enkratne poslovne izgube zavezancev zaradi takratne gospodarske krize, ki se je prelila v akumulirano davčno izgubo, le-ta pa najizraziteje najeda davčno osnovo davčnih zavezancev. Ne glede na to, da davčna izguba še daleč ni izzvenela, ta davčni vir zelo narašča in se bo v letu 2017 približal 800 mio. EUR, kar je glede na leto 2016 (599 mio. EUR) 34-% rast, to pa je najvišja rast med vsemi davki.

Ker tudi najvišja dohodninska stopnja ostaja na 50-%, preizkušeni davčniki ocenjujemo, da strukturnega prostora za poviševanje davčne obremenitve z obema neposrednima davkoma ni.

Kar se davčnega sistema tiče, smo preizkušeni davčniki v letu 2017 opozarjali na še vedno nespremenjeno in čezmerno obremenitev dohodkov iz zaposlitve. K visoki davčni obremenitvi pri višjih dohodkovnih razredih pripomore visoko progresivna davčna lestvica, ki zelo hitro doseže 39 % in 50 %. Čeprav je splošna razprava o čezmerni obremenitvi dohodkov iz zaposlitve znana, jo konkretiziramo s pregledom učinkovite obremenitve pri različnih zneskih bruto plače prejemnika, ki nima vzdrževanih družinskih članov. Že pri povprečni bruto plači za december 2017, ki je znašala 1.723,13 EUR, po odtegnitvi

prispevkov in dohodnine zaposlenemu ostane le še 65 % bruto dohodka. Pri 3.000 EUR bruto dohodka zaposlenemu ostane še 61 % bruto, pri 6.000 EUR bruto le še 56 %, pri 9.000 EUR bruto pa le še 52 % dohodka.

bruto plača	1.723,13	3.000,00	6.000,00	9.000,00
prispevki	-380,81	-663,00	-1.326,00	-1.989,00
dohodnina	-214,59	-508,48	-1.322,99	-2325,375
neto plača	1.127,73	1.828,52	3.351,01	4.685,63
razmerje neto/bruto	0,65	0,61	0,56	0,52

Takšna obremenitev dohodkov iz zaposlitve ima po mnenju preizkušenih davčnikov pomembne strukturne posledice, zlasti v segmentu dohodkov z višjo dodano vrednostjo. Kot izrazito negativno posledico poudarjamo odhod mladih z visoko izobrazbo v tujino. Izpostavljamo tudi problematiko izginjanja srednjega razreda, saj neto prejemek že pri povprečni bruto plači omogoča zgolj preživetje, ne pa standarda srednjega razreda, ki bi omogočal širok nabor za družbeni razvoj. Tudi pretirana obremenitev dela ni naklonjena prihodu tujih investicij, ki bi zaposlile kader z visoko dodano vrednostjo. Ne nazadnje tudi visoka obremenitev dohodkov iz zaposlitve spodbuja davčne utaje. Če k temu dodamo še sistem davčnih normirancev, ki so z dohodnino obremenjeni efektivno le 4-%, in ki omogoča pribežališče za prikrite oblike zaposlitvenega razmerja, je jasno, da sistem obdavčevanja dohodkov iz zaposlitve terja resnejše strukturne spremembe.

O tem smo preizkušeni davčniki razpravljali na okrogli mizi 18. davčne konference, katere so se poleg preizkušenih davčnikov udeležili tudi predstavniki gospodarstva, gospodarske zbornice in Ekonomske fakultete v Ljubljani. Skupno sporočilo, ki ga predajamo državnemu zboru, je, da so dohodki iz zaposlitve obremenjeni preko ekonomsko sprejemljivih meja, zato predlagamo resnejše ukrepe za znižanje efektivne obremenitve dela in ukrepe za določitev socialne kapice.

6.3. Sekcija preizkušenih notranjih revizorjev

6.3.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor obsega 160 ur in je razdeljeno na:

gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
poklicno etiko in poslovno komuniciranje	8 ur
računovodstvo za odločanje	22 ur
sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje	14 ur
civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
izvajanje notranjerevizijskih poslov	30 ur
pravila o strokovnem in etičnem ravnanju pri notranjem revidiranju	8 ur
vlogo notranje revizije in notranjerevizijsko načrtovanje	20 ur
upravljanje poslovnih procesov ter informacijsko tehnologijo in z njo povezana tveganja	16 ur

V letu 2016 je bilo razpisano izobraževanje za leto 2017, ki pa ga zaradi premajhnega števila vpisanih kandidatov nismo izvedli. Kandidati, vpisani v izobraževanje v preteklih letih, so opravljali izpite na 2 rednih izpitnih rokih, in sicer spomladanskem maja ali junija in jesenskem oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2017 je zaključno delo izdelalo in uspešno zagovarjalo 6 kandidatov.

6.3.2. Register preizkušenih notranjih revizorjev

V letu 2017 je pridobilo strokovni naziv 8 preizkušenih notranjih revizorjev.

Na dan 31. decembra 2017 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 240 preizkušenih notranjih revizorjev.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev uvrsti osebo, kateri ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike notranjih revizorjev in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil notranjega revidiranja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2017 je bilo v tem seznamu vpisanih 106 preizkušenih notranjih revizorjev.

6.3.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih notranjih revizorjev

Preizkušeni notranji revizorji morajo za podaljšanje objave podatkov v seznamu aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2017 smo s področja notranje revizije izvedli:

- seminar Vitka organizacija – Kako z manj vložka doseči večji izplen?,
- seminar Priložnosti in izzivi »majhnih« notranjih revizij,
- seminar COSO,
- seminar Vodenje,
- seminar Izvedba notranjerevizijskega posla (s praktičnim primerom),
- delavnico Notranja revizija in prevare.

Skupaj z IIA – Slovenskim inštitutom smo izvedli 6. mednarodno konferenco IIA – Slovenskega inštituta.

6.3.4. 20. letna konferenca notranjih revizorjev

Inštitut je 23. in 24. novembra 2017 organiziral 20. letno konferenco notranjih revizorjev. Udeležencev je bilo 132. Na konferenci so bile predstavljene tele teme: Novosti pri pravilih notranjega revidiranja, Nazaj k osnovam (ali znova k enostavnemu in najpomembnejšemu), Skupne notranjerevizijske službe – priložnost za razvoj notranjega revidiranja v javnem sektorju, Iskanje optimalne rešitve za digitalni uspeh in preživetje v 21. stoletju, Mnenje notranjega revizorja kot dokaz v pravnem postopku in revizorjeva odgovornost, Notranji revizorji: pregled ugotovitev iz nekaterih raziskav o njih, Pravila skrbnega računovodenja (PSR 2016) kot stična točka med notranjim revidiranjem v svetu in slovenska realnost,

Makroekonomske in finančne razmere v Sloveniji, Četrta industrijska revolucija, Evolucija – Razvoj notranje revizije v Skupini Gorenje, Neodvisnost notranjerevizijske stroke – pogled zunanjega revizorja, Razmišljanje, hitro in počasno – za notranje revizorje, Kako upravljati svoje sodelavce?. Organizirana je bila tudi okrogla miza o evoluciji oziroma revoluciji notranje revizije.

6.3.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev

Odbor Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev v letu 2017 ni organiziral nobenega strokovnega srečanja, so se pa notranji revizorji udeležili strokovnih srečanj, ki so jih organizirale druge sekcije Inštituta.

6.3.6. Hierarhija pravil notranjega revidiranja

Slovenski inštitut za revizijo je pripravil prevode vseh izdanih izvedbenih navodil. Do konca leta 2017 še ni dobil soglasja IIA – Slovenskega inštituta za objavo.

6.3.7. Problemska področja notranje revizije

Prvo problemsko področje notranje revizije še vedno predstavlja implementacija strokovnih podlag. Notranje revidiranje, ki mora biti zasnovano na tveganjih in usmerjeno v prihodnost, da lahko dodaja vrednost organizaciji, je za marsikoga še vedno izziv. V letu 2017 je Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev s pomočjo prevajalke pripravil slovensko različico vseh popolnoma prenovljenih izvedbenih navodil. Gre za izjemno zahteven projekt, ki naj bi notranjim revizorjem olajšal implementacijo prve ravni Hierarhije pravil notranjega revidiranja v prakso. Da bi notranjim revizorjem olajšali delo, Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev skrbi tudi za redno sledenje novostim in obveščanje o njih ter se redno in aktivno vključuje v morebitno problematiko v zakonodaji, ki vpliva ali bi lahko vplivala na notranjo revizijo.

Notranji revizorji sicer pogosto delujemo v okoljih, kjer je nerazumevanje vloge in dodane vrednosti notranje revizije še vedno previsoko. Prepogosto se od nas pričakuje, da opravljamo naloge, ki jih sicer izvajajo zunanji revizorji, inšpektorji, včasih od nas celo zahtevajo, da pripravljamo predloge namesto najvišjega vodstva. Če posamezni naročniki posla niso zadovoljni z rezultati našega dela, iščejo načine za diskreditacijo našega dela. Že vrsto let poskušamo z aktivnim komuniciranjem z nadzorniki, regulatorji in drugimi institucijami dvigniti raven razumevanja stroke, ki ima sicer v svetu večdesetletno tradicijo. Prepričani smo, da na tem področju lahko naredimo še veliko, saj je predvsem od nas odvisna prepoznavnost. Ko notranji revizor izkazuje svojo strokovnost in etičnost, je možnost za prepoznavo njegove dodane vrednosti veliko večja. S sistematično vpeljanim nadzorom nad strokovnostjo dela in spoštovanjem kodeksov etike bi še dodatno lahko zagotovili, da bi bilo delo notranjih revizorjev v vseh primerih res neoporečno.

Za izvajanje kompleksnih nalog je treba zagotoviti, da ima posameznik ustrezna znanja, veščine in druge sposobnosti. Notranji revizor mora biti pri svojem delu skladen s strokovnimi podlagami za delo, obvladati mora temeljne procese v družbi, biti učinkovit pri svojem delu in znati komunicirati tako, da pomembne informacije dosežejo tiste, ki so jim namenjene in ki imajo moč spremeniti zadeve. Ne smemo pozabiti na četrto industrijsko revolucijo, ki vsekakor vpliva tudi na notranje revidiranje. Od notranjih revizorjev se pričakuje, da imajo vsaj osnovna znanja o novih tehnologijah. Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev se zato vsako leto trudi pripraviti nabor posvetovanj in delavnic, ki bi notranjim revizorjem – še posebej tistim, ki delujejo v manjših notranjih revizijah – čim učinkoviteje omogočale pridobitev zahtevanih znanj in veščin. Prav zaradi čim večje učinkovitosti in uspešnosti pri

notranji reviziji Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev objavlja prispevke v SIR*IUS-u, v rubriki Iz prakse za prakso. Zaradi sprememb v okolju smo prepoznali potrebo tudi po prenovi izobraževanja za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor.

Ob tem velja opozoriti, da smo pod okriljem Slovenskega inštituta za revizijo združeni imetniki različnih strokovnih nazivov, ki se srečujemo s podobnimi težavami (nizka stopnja razumevanja naše vloge, nepoznavanje različnih strokovnih nazivov ...), zato je poleg zakonske obveze sprejemanja pravil za delo notranjih revizorjev in podlag za pridobivanje strokovnih nazivov enotno nastopanje na trgu toliko pomembnejše.

6.4. Sekcija preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

6.4.1. Izobraževanje za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov mora imeti kandidat opravljen izpit CISA, poleg tega pa mora opraviti še izobraževanje pri Inštitutu, ki obsega 92 ur in je razdeljeno na:

standarde, smernice, orodja in tehnike dobrih praks revidiranja informacijskih sistemov	20 ur
mednarodne standarde, dobre prakse in kontrolni okvir na področju IT	24 ur
informacijsko pravo	20 ur
mednarodna pravila revidiranja in revizorjevo poročanje	28 ur

V letu 2017 za izobraževanje ni bilo dovolj zanimanja, zato ga nismo izvajali.

6.4.2. Register preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

V letu 2017 strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov ni pridobil noben nov kandidat. Na dan 31. decembra 2017 je tako imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 106 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega revizorja informacijskih sistemov in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil revidiranja informacijskih sistemov, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2017 je bilo v tem seznamu vpisanih 19 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov.

6.4.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Preizkušeni revizorji informacijskih sistemov morajo za podaljšanje objave podatkov v seznamu aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov, ki se dodatno izobražujejo po pravilih Inštituta, v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike. V letu 2017 je Inštitut organiziral s področja revidiranja informacijskih sistemov seminar Uvod v tehnologijo verige podatkov blokov.

6.4.4. 25. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov

26. in 27. septembra 2017 je Inštitut organiziral 25. mednarodno konferenco o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov. Njeno delo je spremljalo 52 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane tele teme: Pregled stanja dela sekcije in izzivov poklica, NLB – IT Governance and IT audit, Revizijski postopki v povezavi z IT-sistemi za pridobivanje zadostnega zagotovila pri opravljanju revizije, Notranje revidiranje mora izkazovati prodornost, proaktivnost in usmerjenost v prihodnost, Tveganja IoT, ki bodo zaznamovala našo družbo, Določanje vrednosti in spremljanje stroškov projektov razvoja programske opreme, Kako so se v 20 letih pri revidiranju IS spremenili pristop, potrebna znanja in odgovornost?, Retrospektiva revizorja IS, Prodaja/trženje, Revizije informacijskih sistemov kot način izvajanja revizij smotrnosti Računskega sodišča, Izkušnje in izzivi računovodje v procesu digitalizacije, Neprestano zunanje revidiranje – nujnost ali priložnost izboljšave?, Problematika ocenjevanja programske opreme pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, Revidiranje stanja kibernetske varnosti, Ocenjevanje dela preizkušenega revizorja informacijskih sistemov.

6.4.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev

Odbor Sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov je v letu 2017 organiziral strokovna srečanja:

- Celovit pristop k pretvorbi elektronskih dokumentov v obliko za dolgoročno hrambo,
- Reorganizacija informatike v državni upravi,
- Izbrane dileme pri obravnavi neopredmetenih sredstev,
- Osvežitveni pogled v osnove statistike,
- Praktični primer spremljanja revizijskih sledi,
- Kibernetska varnost.

6.4.6. Hierarhija pravil revidiranja informacijskih sistemov

Odbor Sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov v letu 2017 ni objavil nobenega novega pravila stroke.

6.4.7. Problemska področja revizije informacijskih sistemov

Pri uporabi informacijskih rešitev se soočamo s številnimi izzivi, ki jim posamezniki in manjša podjetja niso kos, večja podjetja pa jih pogosto rešujejo na neustrezne načine. Zakonodaja pogosto ne sledi hitremu tehnološkemu razvoju ali se na njega sploh ne odziva, kar uporabnike informacijskih rešitev pušča v nedorečeni situaciji, ki omogoča različne interpretacije, dokler sodna praksa ne pokaže jasnih usmeritev. Primeri iz prakse kažejo, da so uporabniki informacijskih sistemov pripravljene sprejeti izjemno visoka tveganja, povezana z delovanjem in uporabo informacijskih rešitev. Ključno vprašanje pri tem je, ali se teh tveganj v polni meri tudi zavedajo, jih realno ocenijo ter imajo dovolj trdne dokaze o primernosti in učinkovitosti vpeljanih kontrol. Pri tem velja opozoriti na problem najemanja kreditov v tuji valuti ali na vlaganja na podlagi skokovitih nihanj kriptovalut. Verjetno je smiselno, da področje posameznih tveganj, povezanih z delovanjem in uporabo informacijskih sistemov, ureja ustrezen zakon, predpis ali drug akt.

V letu 2017 smo v sklopu tako izvedenih pregledov opazili, da lahko sodelovanje aktivnega preizkušenega revizorja informacijskih sistemov pri oceni tveganj in vpeljanih kontrol bistveno pripomore k stabilnejšemu in zanesljivejšemu delovanju informacijskih rešitev; pa naj gre za razvoj informacijskih rešitev, najem in uporabo storitev računalniškega oblaka,

obvladovanje zunanjih izvajalcev, upravljanje dogovorov o ravni storitev, izvajanje projektov ali upravljanje informacijske infrastrukture. Prav tako lahko odprta vprašanja pri uvajanju ali uporabi sodobnih informacijskih konceptov in rešitev naslovite skupaj z revizorjem informacijskih sistemov. Nekaj aktualnih primerov za leto 2017 je bilo skladnost po GDPR-ju, uvajanje elektronskih identitet po eIDAS-u, uporaba robotskih programskih rešitev v pomembnih procesih odločanja, ponujanje in uporaba podatkov iz podatkovnih skladišč in uporaba videoidentifikacije.

Že lansko leto smo opozarjali na razhajanje med pravno prakso in strokovnimi načeli oddaje javnih naročil. Stroka namreč na področju upravljanja in vodenja informacijskih sistemov zagovarja homogene rešitve. Vsak naročnik naj bi imel izdelano strategijo in zastavljeno enotno arhitekturo informacijskega sistema, kar pomeni, da naj bi se tudi odločil za skupino naprav ali naprave določenega proizvajalca zaradi zagotavljanja homogenosti informacijskega sistema, omejitve te vrste pa pri javnem naročanju niso zaželeno ali celo niso dovoljene, zato prihaja do popolnega nasprotja v stališču strok in bi bilo smiselno prakso poenotiti. Ker je uveljavljena dobra praksa s področja vodenja informacijskih sistemov jasna, prav tako pa dobro dokumentirane posledice in stroški, povezani z upravljanjem heterogenih informacijskih sistemov, bi bilo smiselno v zvezi s tem spremeniti prakso na področju javnega naročanja.

Nazadnje ponovno izpostavljamo nekatera pomembna področja revizije informacijskih sistemov, ki v Sloveniji po mnenju Sekcije PRIS-a niso ustrezno urejena:

- redni letni revizijski pregledi delovanja in uporabe ključnih informacijskih sistemov javne in državne uprave ter družb v večinski lasti države;
- redni letni revizijski pregledi pogodb na področju informatike javne in državne uprave ter družb v večinski lasti države;
- obvezno vključevanje zunanjega nadzora nad izvajanjem večjih projektov na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij;
- revidiranje po ZEKom v skladu z ZRev in Hierarhijo pravil revidiranja informacijskih sistemov;
- neustrezna javna naročila v primeru zahtev znanj, veščin in certifikatov, ki jih potrebujejo izvajalci dajanja zagotovil za področje informacijskih sistemov;
- revidiranje in nadzor ponudnikov storitev v oblaku na trgu;
- revidiranje in nadzor ponudnikov elektronskih identitet in videoidentifikacije;
- revidiranje ponudnikov storitev po direktivi PSD2.

Izzivi, s katerimi se bomo revizorji informacijskih sistemov srečevali tudi v prihodnje, so predvsem:

- določiti vrsto informacijskih rešitev in področja uporabe, kjer bi bilo smiselno opraviti letni pregled delovanja širšega okolja informacijske tehnologije;
- opredeliti informacijske rešitve, ki bi jih bilo smiselno revidirati pred vpeljavo v ciljno okolje, in izdati mnenje glede tveganosti njihove uporabe v ciljnem okolju;
- predpisati ukrepe za zaščito interesov tretjih oseb pri elektronskem poslovanju in možne oblike preverjanj;
- izdati priporočila za vključevanje aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov v pomembne IT-projekte zaradi zmanjševanja tveganja in pravočasnega ukrepanja;
- revidirati sodobne informacijske rešitve (npr. mobilne rešitve, storitve in rešitve v oblaku, rešitve z možnostjo spletnega upravljanja, družbenih omrežij in z njimi povezanih storitev idr.);
- pripraviti merila za ocenjevanje dela revizorjev informacijskih sistemov;

- zagotoviti mehanizme za preprečevanje zlorab in zavajanja uporabnikov v primeru izdanih zagotovil s strani revizorja informacijskih sistemov ali uveljavljene domače in tuje organizacije.

6.5. Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov

Tudi v letu 2017 Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov ni delovala.

6.6. Sekcija pooblaščenih ocenjevalcev

6.6.1. *Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij*

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij traja 172 ur in je razdeljeno na:

gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
poklicno etiko in poslovno komuniciranje	5 ur
civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb	20 ur
računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
matematične in statistične metode	10 ur
izbrane teme iz sodobnih poslovnih financ	26 ur
metode ocenjevanja vrednosti podjetij	29 ur
osnove vrednotenja podjetij	16 ur
posebnosti pri ocenjevanju vrednosti podjetij	
in pregled poročila o ocenjevanju vrednosti ter	12 ur
Standarde ocenjevanja vrednosti	10 ur

V letu 2016 je bilo razpisano izobraževanje, ki se je začelo januarja 2017. V izobraževanje se je vpisalo 28 kandidatov. Na podlagi Pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij je lahko kandidat oproščen opravljanja izpita iz (dela) predmeta na podlagi izpita, ki ga je opravil z izobraževanjem pri Inštitutu ali pri Ameriškem združenju ocenjevalcev (American Society of Appraisers), če njegova vsebina ustreza predmetniku. Na tej podlagi so 3 kandidati vložili zahtevek za oprostitev opravljanja izpitov in bili oproščenih posameznih izpitov, ki so jih že opravili pri Inštitutu. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih, poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski septembra ali oktobra. Poleg tega sta bila zadnjič tudi 2 redna izpitna roka za kandidate, vpisane po starem izobraževalnem programu, in sicer za splošni del aprila in oktobra ter za posebni del maja in novembra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2017 je zaključno delo zagovarjalo 8 kandidatov, 4 so bili na zagovoru uspešni.

6.6.2. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obsega 146 ur in je razdeljeno na:

računovodenje in davke	12 ur
gospodarske pogodbe in civilno pravo	6 ur
osnovna pravna znanja	8 ur
finančno matematiko in statistične metode	6 ur
osnove poslovnih financ	10 ur
standarde ocenjevanja vrednosti	10 ur
načine in metode ocenjevanja vrednosti nepremičnin	56 ur
ocenjevanje vrednosti za posebne namene	6 ur
vpliv okolja na vrednost nepremičnin ter energetska učinkovitost stavb	4 ure
ocenjevanje vrednosti zemljišč in specialnih nepremičnin	
ter analizo najgospodarnejše uporabe	16 ur
poročanje o oceni vrednosti	12 ur

V izobraževanje, ki se je začelo januarja 2017, se je vpisalo 33 kandidatov, 1 kandidat se je kasneje iz izobraževanja izpisal. Na podlagi Pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin je lahko kandidat oproščen opravljanja izpita iz (dela) predmeta na podlagi izpita, ki ga je opravil z izobraževanjem pri Inštitutu ali pri Ameriškem združenju ocenjevalcev (American Society of Appraisers), če njegova vsebina ustreza predmetniku. Na tej podlagi je 5 kandidatov vložilo zahtevek za oprostitev opravljanja izpitov in bilo oproščenih posameznih izpitov, ki so jih že opravili pri Inštitutu. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih; poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer maja oziroma junija in oktobra oziroma novembra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2017 je zaključno delo zagovarjalo 20 kandidatov, 13 kandidatov je bilo na zagovoru uspešnih.

6.6.3. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme obsega 116 ur in je razdeljeno na:

računovodenje in davke	12 ur
gospodarske pogodbe in civilno pravo	6 ur
osnovna pravna znanja	8 ur
finančno matematiko in statistične metode	6 ur
osnove poslovnih financ	10 ur
standarde ocenjevanja vrednosti	10 ur
osnove ocenjevanja vrednosti strojev in opreme	26 ur
načine in metode ocenjevanja vrednosti premičnin	32 ur
poročanje o oceni vrednosti	6 ur

V letu 2017 za izobraževanje ni bilo dovolj zanimanja, zato ga nismo izvajali. Izvedena pa sta bila 2 redna izpitna roka, in sicer maja oziroma junija in oktobra oziroma novembra, za kandidate v izobraževanju v preteklih letih.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2017 sta zaključno delo za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme zagovarjala 2 kandidata, eden uspešno.

6.6.4. Register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti po ZRev-2 so zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, uspešno opravljen preizkus strokovnih znanj za posamezni naziv, 5 let delovnih izkušenj na področju, ki zahteva znanje, potrebno za opravljanje nalog ocenjevanja vrednosti podjetij, nepremičnin oziroma strojev in opreme, dejstvo, da oseba ni (bila) pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, oseba mora imeti visoko raven aktivnega znanja slovenščine, v preteklosti ji ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca. Oseba, ki izpolnjuje te pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2017 pridobilo 9 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij, 19 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in 1 pooblaščen ocenjevalec vrednosti strojev in opreme.

ZRev-2 določa, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti 2 leti od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša vsakič za 2 leti, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2015 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo 47 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti podjetij, 37 jih je vložilo zahtevo za njegovo podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti. Dovoljenje je poteklo tudi 56 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti nepremičnin, 43 jih je vložilo zahtevo za njegovo podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti. Prav tako je dovoljenje poteklo 10 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti strojev in opreme, vsem je bilo podaljšano.

Na dan 31. decembra 2017 je imelo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij 66 ocenjevalcev vrednosti podjetij. V register je bilo vpisanih tudi 117 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin ter 13 ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme z dovoljenjem za opravljanje nalog.

6.6.5. Dopolnilno izobraževanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pooblašчени ocenjevalci vrednosti morajo za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, od tega najmanj polovico z izobraževanjem, ki ga Inštitut označi z oznako C, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

Večino seminarjev za dodatno izobraževanje organizira Inštitut. V letu 2017 smo organizirali tele seminarje:

- Analiza najgospodarnejše uporabe nepremičnin v praksi,
- Umetnost pogajanja z naročniki in strankami,
- Ocenjevanje vrednosti hotelov,

- Novi MSOV 2017,
- Ocenjevanje vrednosti gozdov.

6.6.6. 20. letna konferenca ocenjevalcev vrednosti

Inštitut je 8. in 9. junija 2017 organiziral 20. letno konferenco ocenjevalcev vrednosti. Njeno delo je spremljalo 181 udeležencev.

Na konferenci so bile obravnavane teme: Pomen ocenjevalcev vrednosti za SIR, Trenutni položaj ocenjevalcev vrednosti, Bistvene novosti MSOV, Makroekonomske in finančne razmere v Sloveniji, Ekonometrični model za napovedovanje gibanja cen nepremičnin, Nepremičninski skladi – investicijski proces, Regresijska beta in alternative, Prodaja storitev ocenjevanja vrednosti, Donosi obveznic, Izvajanje ocene SW produkta, Od Wifi, oblakov, BYOD, COPE, SYOD, masovnih podatkov in IoT do varnosti interneta smeti, Ocenjevanje premoženja s posebnim trgovalnim namenom – vidik ocenjevalca vrednosti podjetij, Ocenjevanje premoženja s posebnim trgovalnim namenom – vidik ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Organizirana je bila tudi okrogla miza o ocenjevanju premoženja s posebnim trgovalnim namenom.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

6.6.7. Strokovna srečanja Sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Odbor Sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti je v letu 2017 nadaljeval organizacijo strokovnih srečanj, na katerih je in bo tudi v prihodnje obravnaval aktualne strokovne teme. V letu 2017 je bilo organizirano strokovno srečanje.

6.6.8. Pravila ocenjevanja vrednosti

V letu 2017 ni bilo sprejeto nobeno novo pravilo ocenjevanja vrednosti, iz Hierarhije pa je bilo umaknjeno Navodilo 1 – Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah za zavarovano posojanje ter sestava, vsebina in oblika poročila o oceni vrednosti.

6.6.9. Problemska področja ocenjevanja vrednosti

Tudi v letu 2017 se je stroka ocenjevanja vrednosti ukvarjala s predlogom zakona ZRev-3, ki je med pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti vnesel veliko ogorčenja, nestrinjanja in razočaranja. Po še vedno enotni oceni stroke ocenjevanja vrednosti v Sloveniji gre za poskus poddržavljanja stroke, pri čemer za to ni nobene potrebe, strokovnega argumenta ali formalne podlage v evropskih predpisih in zakonodaji. Pooblaščeni ocenjevalci vrednosti bomo do konca vztrajali, da se stroka ocenjevanja vrednosti razvija in nadzoruje v okviru strokovne organizacije, kar je tudi priporočilo in dobra praksa v okviru članic IVSC. International Professional Standards predvidevajo vzpostavitev sistema, ki bo zagotavljal razvoj stroke na eni strani in zaščito javnega interesa na drugi, in sicer s pomočjo izobraževanja, sistema podaljševanja licenc, nadzora nad delom ocenjevalcev vrednosti. Dejansko predpisujejo sistem, ki v slovenski ocenjevalski stroki, ki deluje v okviru Slovenskega inštituta za revizijo, velja že od leta 1998. V svetu je torej trend, da se stroka ocenjevanja vrednosti uredi na način, kot je v okviru Inštituta urejen že od leta 1998, v Sloveniji pa očitno želimo narediti velik korak nazaj in jo poddržaviti. In to ob dejstvu, da od tujih strokovnih organizacij prejemamo številne pohvale in priznanja za razvoj stroke, ki smo jo v zadnjih 25 letih uspeli razviti na zavidljivo raven. Inštitut je med drugim član dveh najpomembnejših mednarodnih organizacij, in sicer Mednarodnega odbora za standarde ocenjevanja vrednosti in Združenja TEGoVA.

V letu 2017 so začeli veljati novi MSOV 2017, ki so v stroko ocenjevanja vrednosti prinesli precej novosti. Standarde smo prevedli in jih s seminarji, izobraževanjem in konferenco, predstavili strokovni javnosti. Zaradi spremembe MSOV-jev bo slovenska ocenjevalska stroka pregledala tudi ostale dokumente, uvrščene v Hierarhijo pravil ocenjevanja vrednosti, zaradi usklajevanja z MSOV-ji ter razvojem stroke.

Stroka ocenjevanja vrednosti v Sloveniji se je v letu 2017 na področju ocenjevanja vrednosti nepremičnin ukvarjala s spreminjajočimi se razmerami na trgu nepremičnin, ki so vplivale na spremembo ekonomskih in finančnih parametrov, ki jih pri ocenjevanju pravic na nepremičninah uporabljajo pooblaščenim ocenjevalci. Za stroko ocenjevanja je pomembno, da pozorno spremlja dogajanja na trgih, saj ciklično gibanje finančnih in nepremičninskih trgov neposredno vpliva na vsebino in višino ocen vrednosti. Leto 2017 je prvo leto, ko je bila po veliki krizi zaznana živahna dejavnost na nepremičninskem trgu, kar bo v obdobjih, ki sledijo pomembno povečalo preglednost tega trga.

V okviru stroke ocenjevanja vrednosti podjetij se s pojavom novih tehnologij »block chain« (...) in digitalizacijo poslovnih procesov pospešeno spreminjajo poslovni modeli podjetij, kar pred ocenjevalce vrednosti postavlja nove strokovne izzive, s katerimi se bomo soočili v prihodnosti. S spremembo poslovne paradigme se bo področje ocenjevanja vrednosti podjetij razvijalo predvsem na področju obvladovanja in ocenjevanja nematerialnih gonil vrednosti podjetij, čemur v okviru sekcije ocenjevalcev posvečamo vse več pozornosti. Omenjene spremembe bodo od vseh ocenjevalcev vrednosti zahtevale poglobljeno dopolnjevanje obstoječega znanja ter tekoče spremljanje razvoja stroke v širšem mednarodnem prostoru. Z delegiranjem svojega predstavnika v odbor za pripravo novih mednarodnih standardov smo se v preteklosti aktivno vključili v delo mednarodnega odbora IVSC, hkrati pa smo aktivno vključeni v delo mednarodne organizacije TEGOVA, ki povezuje evropske ocenjevalce vrednosti nepremičnin. Naši predstavniki so se udeležili letne skupščine obeh mednarodnih združenj. Da bi našim pooblaščenim ocenjevalcem zagotavljali dostop do najnovejših spoznanj na področju ocenjevanja vrednosti, smo tudi v letu 2017 nadaljevali prakso, da vsako leto v Slovenijo pripeljemo vsaj enega tujega eminentnega strokovnjaka s področja ocenjevanja vrednosti.

Ker je znanje, ki ga ocenjevalci vrednosti pridobimo v okviru programa izobraževanja in pri svojem vsakodnevem praktičnem delu, širšega značaja in ga lahko ocenjevalci vrednosti uporabljamo tudi pri izvajanju ocenjevanja vrednosti podobnih storitev, je cilj Odbora, da se z ustrezno podporo pri pripravi pravil stroke ocenjevanja vrednosti, pri izobraževanju ter izdajanju strokovnih mnenj in rešitev še naprej čim aktivneje vključuje v razvoj in promocijo stroke ocenjevanja vrednosti v Sloveniji, ki je kljub težavam, ki smo jim bili priča v zadnjih letih, tudi po navedbah naših kolegov iz tujine na zavidljivo visoki strokovni ravni.

6.6.10. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti

Po ZRev-2 se nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti opravlja zaradi preverjanja, ali pooblaščenim ocenjevalci vrednosti pri opravljanju ocenjevanja vrednosti ravnajo v skladu s pravili ocenjevanja vrednosti. Nadzor se opravlja:

- s sprotnim preverjanjem, ali osebe, ki zaprosijo za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjujejo pogoje iz 90. člena ZRev-2;
- z neposrednim preverjanjem in sprotnim spremljanjem, ali oseba, ki zaprosi za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjuje pogoje za to podaljšanje, kar pomeni, da se ugotavlja, ali je oseba opravila program dodatnega strokovnega izobraževanja;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, ki so po določbah tega zakona dolžni poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah; na podlagi 96. člena ZRev-2 so pooblaščenim

ocenjevalci vrednosti Inštitutu dolžni poročati o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;

- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov.

Inštitut je opravljal nadzor na vseh z zakonom predvidenih področjih. Pregledi dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti se opravljajo v prostorih Inštituta. Pooblaščeni ocenjevalci v skladu z zahtevo za opravljanje pregleda nalog predložijo Inštitutu dokumentacijo, ki je predmet nadzora. Za posamezni nadzor so praviloma pooblaščeni 2 pooblaščenca ocenjevalca vrednosti in vodja postopka. Po končanem pregledu dokumentacije pooblaščene osebe sestavijo zapisnik, v katerem podrobno opišejo nepravilnosti, ki so jih ugotovile v postopku izvajanja nadzora. Zapisnik prejme pooblaščeni ocenjevalec vrednosti najkasneje v 8 dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v roku, ki ga določi Inštitut (običajno v 15 dneh), predloži pisne pripombe. Zapisnike in pripombe k njim obravnava Strokovni svet, ki ugotavlja, ali je na podlagi v nadzoru ugotovljenih dejstev mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki bi zahtevale ustrezno ukrepanje, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene. Inštitut obvesti Agencijo o sumu morebitnih pomembnejših nepravilnosti za vsak posamezni nadzirani subjekt v svojem strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut Agenciji vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, vključno z zapisnikom, s pripombami k zapisniku in priporočili za kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti.

6.6.11. Opravljeni pregledi opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v letu 2017

Leta 2017 smo nadaljevali preglede opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti na podlagi ZRev-2. Načrt opravljanja nadzorov za leto 2017 je na podlagi strateškega načrta sprejel Strokovni svet, k njemu pa je dala soglasje Agencija. Tako so bili v skladu z letnim načrtom za leto 2017 in prejetimi prijavi nad delom pooblaščenih ocenjevalcev začeti postopki nadzora nad 13 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti nepremičnin (5 postopkov ni bilo zaključenih), 6 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti podjetij (3 postopki niso bili zaključeni) ter 2 pooblaščenima ocenjevalcema vrednosti strojev in opreme.

Podatki o opravljenih nadzorih so prikazani v tabeli 4.

Tabela 4: Podatki o opravljenih nadzorih

	Število, 31. 12. 2017	Število tistih, ki ocenjujejo vrednost (na dan 15. 5. 2017)	Začeti nadzori
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti nepremičnin	117	83 ³	8
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti podjetij	66	34 ⁴	10
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	13	10 ⁵	0

6.6.12. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2017 je Inštitut pri pregledu dela posameznih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil Agencijo.

Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 prikazuje tabela 5.

Tabela 5: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2017

Subjekt nadzora	Leto 2017	
	Število zaključenih postopkov nadzora v letu 2017	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti nepremičnin	9 ⁶	4
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti podjetij	4 ⁷	2
Pooblašчени ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	2	0

³ 5 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin je poročalo o pregledovanju poročil v skladu s SPS 7.

⁴ 6 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij je poročalo tudi o poročilih v skladu z ZFPPIPP-jem, 1 je izdelal samo takšne vrste poročilo, o pregledu poročil v skladu s SPS 7 je poročal 1 pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij.

⁵ 1 pooblaščen ocenjevalec vrednosti strojev in opreme je poročal o pregledovanju poročil v skladu s SPS 7.

⁶ Zaključen je bil tudi 1 postopek, začel v letu 2016.

⁷ Zaključen je bil tudi 1 postopek, začel v letu 2016.

7. DRUGE NALOGE INŠTITUTA

V tem poročilu je opisana izpolnitev programa dela za leto 2017 po sekcijah. Delo Inštituta v preteklem letu pa je segalo tudi na druga področja. Poročamo le o nekaterih najpomembnejših.

7.1. Izdajateljska dejavnost

V letu 2017 je Inštitut nadaljeval izdajo spletne revije SIR*IUS, v kateri pozornost posvečamo predvsem strokovnim problemom s področja davkov, računovodstva, ocenjevanja vrednosti, zunanje revizije, revizije informacijskih sistemov ter notranje revizije. Razdeljena je v tri sklope, od katerih prvi zajema teoretične strokovne članke z različnih področij, drugi del zajema strokovne razlage praktičnih problemov, ki jih predhodno obravnavajo in potrdijo ustrezni organi Slovenskega inštituta za revizijo, tretji pa je namenjen raznim obvestilom Inštituta.

7.2. Dodatno izobraževanje

Poleg posvetovanj, ki so jih po svojem programu dela pripravile posamezne sekcije, je Inštitut pripravil tudi seminarja Varstvo osebnih podatkov – v luči nove Evropske uredbe in Novosti zakona o preprečevanju pranja denarja ter delavnico Poslovno-uradovalni jezik, ki so šteli kot dodatno izobraževanje za podaljšanje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in pooblaščenega ocenjevalca vrednosti oziroma za objavo v seznamih aktivnih imetnikov strokovnih nazivov, ki jih podeljuje Inštitut.

8. PROSTORSKA IN KADROVSKA PROBLEMATIKA

8.1. Prostorska problematika

Inštitut opravlja svojo dejavnost v prostorih, ki jih ima v najemu od Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

9. REVIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Slovenski inštitut za revizijo
Dunajska cesta 106
LJUBLJANA

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2017

Postavka	Znesek	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
2	4	5
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	1.092.354	1.036.528
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		0
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		0
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)		0
5. Stroški blaga, materiala in storitev	464.892	528.249
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	3.735	4.668
b. Stroški storitev	461.157	523.580
6. Stroški dela	423.949	496.217
a. Stroški plač	330.901	385.221
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	43.509	49.351
b. Stroški drugih socialnih zavarovanj	24.087	27.863
c. Drugi stroški dela	25.452	33.782
7. Odpisi vrednosti	14.922	10.020
a. Amortizacija	5.123	7.189
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		0
c. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	9.799	2.831
8. Drugi poslovni odhodki	28	23
9. Finančni prihodki iz deležev		0
10. Finančni prihodki iz danih posojil		0
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.383	1.265
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		0
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		0
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	177	0
15. Drugi prihodki	9	50
16. Drugi odhodki	6	75
17. Davek iz dobička	38.287	1.201
18. Odloženi davki		0
19. Čisti presežek prihodkov obračunskega obdobja	151.485	2.058
*POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalki)	5,16	6
ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	12	12

Slovenski inštitut za revizijo
 Dunajska cesta 106
 LJUBLJANA

DODATNI PODATKI K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA
za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2017

Postavka	Znesek	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
2	4	5
A. POSLOVNI PRIHODKI OD OPRAVLJANJA DEJAVNOSTI NEGOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB	0	0
1. Prihodki iz sredstev javnih financ	0	0
2. Drugi prihodki od opravljanja dejavnosti negospodarskih javnih služb	0	0
3. Povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0
4. Zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0
B. POSLOVNI PRIHODKI OD OPRAVLJANJA LASTNE DEJAVNOSTI	1.092.354	1.036.528
1. Poslovni prihodki od opravljanja lastne dejavnosti	1.092.354	1.036.528
2. Povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0
3. Zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0

Slovenski inštitut za revizijo
Dunajska cesta 106
LJUBLJANA

BILANCA STANJA
na dan 31. december 2017

Postavka	Znesek	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
SREDSTVA	735.402	543.127
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	2.940	4.258
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	2.940	4.258
3. Druge naprave in oprema	2.940	4.258
III. Naložbene nepremičnine	0	0
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0	0
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0
VI. Odložene terjatve za davek	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	727.903	535.495
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II. Zaloge	0	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	191.739	232.887
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	187.169	219.380
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	4.570	13.507
V. Denarna sredstva	536.164	302.608
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.559	3.374
Zunajbilančna sredstva	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	735.402	543.127
A. LASTNI VIRI	426.773	275.288
I. Ustanovitveni vložek	8.517	8.517
II. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	0	0
III. Preneseni čisti presežek	266.771	264.713
1. Nerazporejeni čisti presežek prihodkov	266.771	264.713
V. Čisti presežek poslovnega leta	151.485	2.058
1. Čisti presežek prihodkov poslovnega leta	151.485	2.058
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	0
I. Dolgoročne finančne obveznosti	0	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0
III. Odložene obveznosti za davek	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	173.078	127.514
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	0	0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	173.078	127.514
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	23.236	9.742
2. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predumov	2.802	1.081
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	147.040	116.691
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	135.551	140.325
Zunajbilančne obveznosti	0	0

10. SKLEPNA UGOTOVITEV

Slovenski inštitut za revizijo je tudi v letu 2017 izpolnil večino nalog, sprejetih z letnim programom dela. Poslovno leto 2017 je Inštitut zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki, kar je predvsem posledica povečanih aktivnosti pri organiziranju seminarjev in konferenc ter istočasnega zniževanja stroškov, predvsem stroškov dela, ter tudi zelo varčnega poslovanja.

Za vlogo in položaj Inštituta pa bo gotovo ključnega pomena sprememba Zakona o revidiranju oziroma sprejem novega zakona, s katerim bi morala biti v naš pravni red prenesena Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktive 2006/43/ES o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze in nekatera določila iz Uredbe 537/2014 EU. Vsekakor pričakujemo, da bo zakonodajalec pri pripravi predloga sprememb obstoječega zakona oziroma pripravi novega zakona izhajal iz strokovnih podlag in predlagal v sprejetje Državnemu zboru RS nov, sodoben zakon o revidiranju, ki bo v vseh pomembnih zadevah primerljiv z drugimi v Evropski uniji, istočasno pa bodo upoštevani tudi dosežki slovenske revizijske stroke. Tako Uredba 537/2014 EU kot Direktiva 2006/43/ES urejata le OBVEZNO REVIDIRANJE RAČUNOVODSKIH IZKAZOV in ne obravnavata drugih revizijskih poslov, kot so drugi posli dajanja zagotovil in posli opravljanja dogovorjenih postopkov. Zato tudi menimo, da naj novela ZRev-2 ali novi ZREv-3 ureja le tiste zahteve v zvezi z revizijo računovodskih izkazov, ki jih zahtevata Uredba 537/2014 EU in Direktiva 2006/43/ES. Vsako dodatno reguliranje predstavlja dodatno administrativno breme, dodatne stroške in ne nazadnje tudi poslabšuje konkurenčnost slovenskih družb. Poleg tega, da tako Uredba 537/2014 EU kot Direktiva 2006/43/ES teh poslov ne urejata, je treba opozoriti še na pričakovani odpor mednarodnih investitorjev v Sloveniji, ki bi bili v nejavnih družbah podvrženi javnemu nadzoru za storitve revidiranja, ki niso revidiranje računovodskih izkazov.

Slovenski inštitut za revizijo po ZRev-2 opravlja poleg nadzora nad pooblaščenimi revizorji in revizijskimi družbami vse naloge s področja revidiranja v obsegu, kot je sedaj določen z ZRev-2. Poleg tega je treba poudariti njegovo vlogo pri razvoju stroke in dodati naloge svetovanja predvsem revizijskim družbam, revizorjem in tudi drugim na področju revidiranja in vseh z revidiranjem povezanih strokovnih področjih. V tej zvezi predlagamo zakonodajalcu temeljit razmislek o dolgoročnih posledicah tako zasnovane ureditve stroke. Lahko je uničiti več desetletij strokovnega dela, je pa zelo težko sistem na novo vzpostaviti. Seveda pa mora najprej obstajati interes za stroko in reševanje strokovnih vprašanj na strokoven način, tako kot je to urejeno v drugih državah EU-ja.

Prav tako smo prepričani, da bi morale spremembe ZRev-2 ali nov ZRev-3 obravnavati Slovenski inštitut za revizijo kot strokovno institucijo na področju revidiranja, podobno, kot je urejeno v drugih državah EU-ja. Ker zakonodaja v Sloveniji ureja združevanje vseh na ravni EU-ja reguliranih poklicev (notarjev, odvetnikov, zdravnikov, inženirjev ...) v strokovnih združenjih (zbornicah), menimo, da je na podoben način treba urediti tudi strokovno združevanje na področju revidiranja in tudi drugih, z revidiranjem povezanih strokovnih področjih. Tako kot smo v poročilu že navedli, smo prepričani, da je treba na sodoben način urediti tudi področje ocenjevanja vrednosti. Mednarodni odbor za Standarde ocenjevanja vrednosti (IVSC) ima v javni obravnavi *International Professional Standards*, s katerimi bo od strokovnih združenj, ki so njeni člani, zahteval, da vzpostavijo sistem, ki bo zagotavljal razvoj stroke na eni strani in zaščito naročnikov na drugi, in sicer s pomočjo izobraževanja, sistema podaljševanja licenc, nadzora nad delom ocenjevalcev vrednosti. Dejansko predpisujejo sistem, ki se v Sloveniji v ocenjevalski stroki uporablja v okviru Slovenskega inštituta za revizijo že od leta 1998. V svetu je torej trend, da se stroka ocenjevanja vrednosti uredi na način, kot je v okviru Inštituta urejen že od leta 1998.

Predlagatelj sprememb ZREv-2 v obrazložitvah ugotavlja, da imamo v Sloveniji dve vrsti ocenjevalcev z javnimi pooblastili (kar nesporno izhaja tudi iz zakonodaje), in sicer pooblaščenec ocenjevalce vrednosti in sodne cenilce, ter nadaljuje, da se Agencija osredotoča na delovanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, ko le-ti ocenjujejo za namene računovodskega poročanja, pri čemer pa zanemarja naslednje okoliščine:

- Z nobeno zakonodajo ali drugimi predpisi ni določeno, kdo lahko ocenjuje za namene računovodskega poročanja (to lahko delajo tudi sodni cenilci, ki delujejo v okviru Društva SICGRAS, ali drugi finančni strokovnjaki).
- S predlagano ureditvijo regulira in nalaga dodatno breme le delu ocenjevalske stroke, kar po našem mnenju predstavlja diskriminatorno obravnavo oseb, ki so podvržene taki regulaciji, preostalemu segmentu ocenjevalcev vrednosti pa daje možnost regulacije v okviru strokovnega združenja.
- Ocenjevanje vrednosti na ravni EU-ja ni s strani države reguliran poklic.
- Varovalo pravilnosti ocenjevanja vrednosti za namene računovodskega poročanja predstavljajo pooblaščenec revizorji, saj morajo take ocene vrednosti v okviru revizije tudi preveriti in potrditi ter svoje odgovornosti nikakor ne morejo prelagati na druge (kar smo podrobneje opisali že v prejšnjih dopisih).

Prepričani smo bili, da je bil prvotni namen priprave ZRev-3 in/oziroma sprememb ZRev-2 predvsem v poenoteni ureditvi področja ocenjevanja vrednosti. Predlagane spremembe ZRev-2 pa kažejo, da predlog ohranja neenakopravno obravnavo oziroma pristop oblasti do različnih segmentov ocenjevanja vrednosti, med katerimi pa ni razlike v pravicah opravljanja storitev na trgu. Dodajamo tudi, da gre v obravnavanem primeru za diskriminatorno obravnavo na trgu povsem enakovrednih subjektov. Naj ponovno poudarimo, da vse te predlagane spremembe nimajo nobene podlage v spremembi revizijske Direktive ali v revizijski Uredbi. Na to dejstvo je opozorila tudi že Svetovna banka v svojem poročilu.

V zaključnem delu poročila ponovno poudarjamo, da bo ostal Inštitut ne glede na spremembe ZRev-2 oziroma določbe ZRev-3 tudi v prihodnje neodvisna in visoko strokovna institucija, ki bo sledila izključno in samo strokovnim usmeritvam ter bo vedno delovala izključno in samo na strokovnih podlagah.

Ljubljana, 27. marca 2018

Podpredsednica Sveta
Slovenskega inštituta za revizijo
Vesna Milanovič